

Informe

Sarrià-Sant Gervasi 2015

www.elpanoramic.org

Amb el suport de:

Autors/es: Laura Chipre, Montse Fernández i Pau Vidal.

Maig 2016

Índex

1. Presentació	4
2. El Panoràmic	6
3. Resum executiu.....	9
4. Les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi.....	11
5. Les persones.....	19
6. Els recursos econòmics.....	31
7. Espais i equipaments	38
8. Reptes de futur	43
9. Annexos	49

1. Presentació

Les associacions són el motor de Barcelona i del país. Ho són quantitativament però, també, qualitativament pel seu compromís pel benestar de la ciutadania en tots els àmbits, des del nivell més local fins al més global. Són, doncs, un actiu que cal fomentar i recolzar per tal que sigui el propi teixit associatiu qui pugui anar construint, dia a dia, el seu creixement.

Però es tracta d'un sector molt divers i difícil de copsar en dades. Per això, des de les pròpies associacions s'ha generat l'impuls necessari per aconseguir dades reals i exhaustives. El resultat d'aquest impuls és **El Panoràmic**, un projecte que vol donar resposta a la necessitat d'obtenir dades reals sobre el sector.

Aquesta nova edició permet analitzar com evoluciona el teixit associatiu de Barcelona i aprofundir en la realitat associativa dels 10 districtes, així com la consolidació de les tendències que obteníem el 2014. Amb aquestes dades podrem veure més clarament quins aspectes cal millorar i quins ja estan progressant adequadament i, per tant, corregir periòdicament les actuacions de suport al teixit associatiu que es realitzen des de diferents agents, a més d'oferir una recerca potent sobre el sector al món acadèmic, mitjans de comunicació i societat en general.

Torre Jussana continua publicant aquesta segona edició del Panoràmic dins els Dossiers Barcelona Associacions, una col·lecció pensada per publicar estudis, informes i reflexions sobre el sector associatiu a Barcelona. En aquesta ocasió en format electrònic, el qual també podreu consultar des de l'aplicatiu que s'ha creat per aprofundir en les dades recollides i treure'n la màxima utilitat. Esperem que aquest esforç es concreti en més coneixement i ajudi a la millora de les vostres organitzacions, territoris i àmbits d'actuació. Bona feina!

Gala Pin

Regidora de Participació i Districtes de l'Ajuntament de Barcelona

Alfons Tiñena

President del Consell d'Associacions de Barcelona

2. El Panoràmic

Coneixement

La generació de dades contribueix a identificar temes de millora i posar llum sobre les percepcions. El coneixement ajuda a fer-se més forts

Visibilitat

Les xifres de dimensió i la informació sobre les activitats que es realitzen donen visibilitat davant la societat a un sector del qual sovint no hi ha dades

Reconeixement

La informació objectiva contribueix al reconeixement social de la feina que es realitza i els valors que es promouen en el camí cap a la transformació social

Incidència política

A partir de preguntes sobre el posicionament del sector es contribueix a la millora de les accions d'incidència política

Dimensió

Les entitats formen part de la vida del país però cal contextualitzar-les per tal de saber quin lloc ocupen a la societat

El Panoràmic treballa des del valor de sector tot innovant el procés de recerca. Els elements metodològics d'innovació són:

Col·laboració

Les entitats impulsores uneixen representativitat, experiència i capacitat d'execució. En el Panoràmic no hi ha una empresa consultora que fa un encàrrec.

Participació

Hi ha grups de treball per definir necessitats, el qüestionari s'elabora de forma participativa i es treballa en transparència.

Proximitat

El treball de camp s'estructura des d'entitats de l'entorn que es responsabilitzen d'aconseguir les respostes a la seva zona.

Open data

Les dades es comparteixen amb centres d'investigació, entitats de segon nivell, universitats, administracions, etc. perquè facin noves explotacions i reflexions.

Eficiència

Al segle XXI la tecnologia ha canviat la manera de fer investigació social i hem incorporat novetats com els qüestionaris electrònics i un aplicatiu personalitzat. Cada euro és aprofitat al màxim i a més millora l'optimització a cada edició anual.

Adequació

Les organitzacions de la societat civil són diverses en molts aspectes: activitat, forma d'organitzar-se, comunitat, destinataris, etc. El qüestionari compta amb més de 80 itineraris de resposta diferents.

Transversalitat

Des dels seus inicis el Panoràmic ha tingut un plantejament transversal amb la participació d'organitzacions de tots els àmbits, la qual cosa facilita la comparabilitat i el coneixement agregat.

3. Resum executiu

- S'estima que a Sarrià-Sant Gervasi hi ha un total de 270 associacions -1 per cada 538 habitants-. El percentatge d'entitats del districte és del 6% del total d'associacions de la ciutat.
- El principal àmbit d'actuació de les entitats del districte és el de l'acció social -27% de les entitats-. També tenen força presència els àmbits cultural i juvenil, ambdós representen un 17% de les entitats.
- Es dona un equilibri en la participació de dones i homes encara que hi ha diferències segons els diferents òrgans i càrrecs. Pel que fa a l'assemblea les dones representen el 57% del total. No obstant això, en les juntes les dones sumen el 43% del total. En el cas de les presidències el 45% són dones, el 53% homes i el 2% són presidències mixtes.
- El 70% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi compten amb persones voluntàries, i el 63% compta amb personal remunerat.
- El 45% d'organitzacions van tenir uns ingressos iguals o inferiors a 15.000 euros en 2014; una dada que alineada amb la del conjunt de la ciutat.
- Els recursos públics representen el 50% dels recursos totals de les entitats.
- En termes generals, les entitats del districte estan satisfetes amb els espais, equipaments i/o instal·lacions que utilitzen o dels quals disposen; el 58% es mostra satisfet o molt satisfet.
- Les principals preocupacions en el dia a dia tenen a veure amb els espais i locals, amb la millora de la comunicació i amb l'ampliació de la base social.

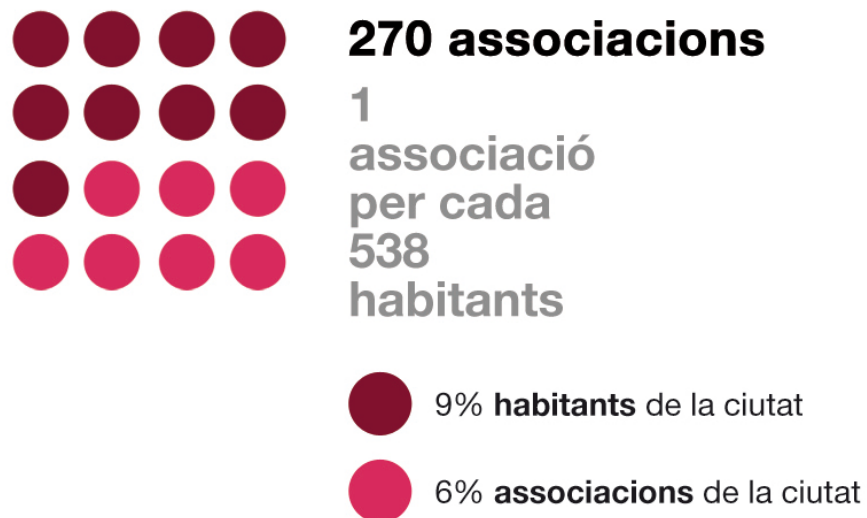
4. Les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi

El districte de Sarrià-Sant Gervasi és un dels més verds de la ciutat i és, juntament amb Horta-Guinardó, la porta al Parc Natural de la Serra de Collserola. L'actual districte va estar dividit en tres municipis, després en dos, fins a l'annexió de tots ells a Barcelona. Aquests tres municipis eren Sant Gervasi de Cassoles, Sarrià i Vallvidrera.

Sarrià-Sant Gervasi està format per 6 barris: Sarrià, Les Tres Torres, Sant Gervasi-La Bonanova, Sant Gervasi-Galvany, Vallvidrera, Tibidabo i les Planes i el Putxet i el Farró.

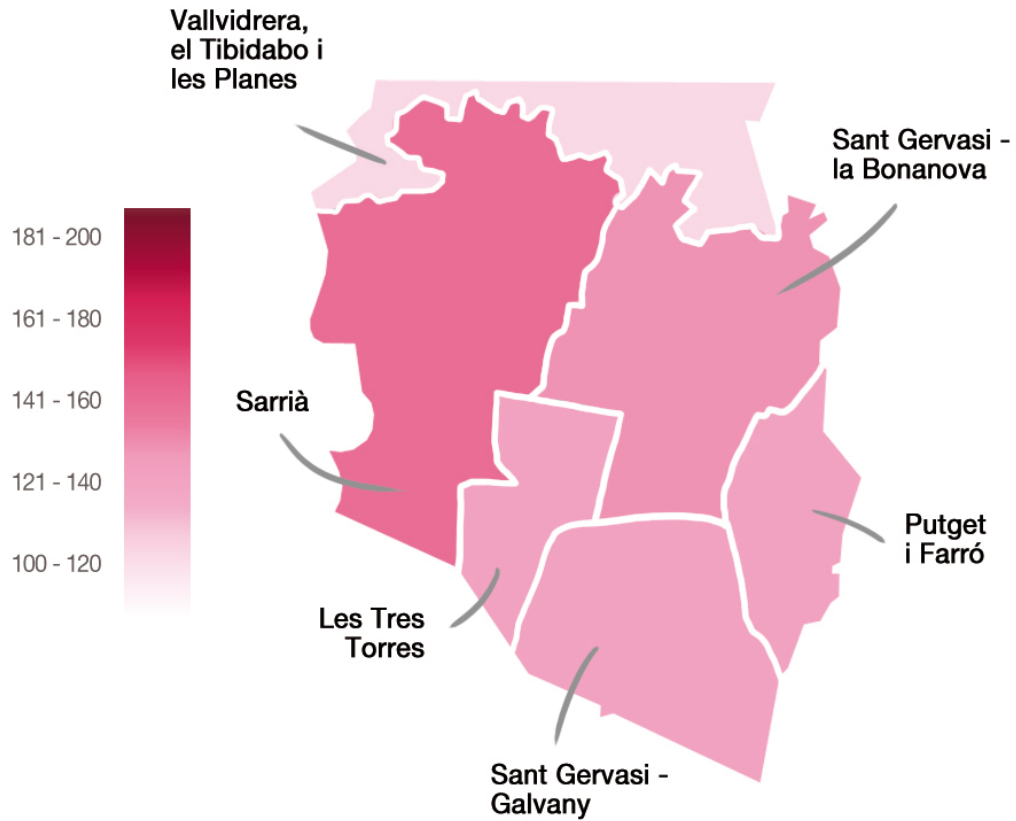
S'estima que hi ha 270 associacions, que per la població del districte, correspon a una associació per a cada 538 persones. Així, el 6% de les associacions de la ciutat tenen la seu a Sarrià-Sant Gervasi, i en canvi, el districte agrupa només el 9% dels habitants de Barcelona ciutat.

Esquema 1 Associacionisme a Sarrià-Sant Gervasi

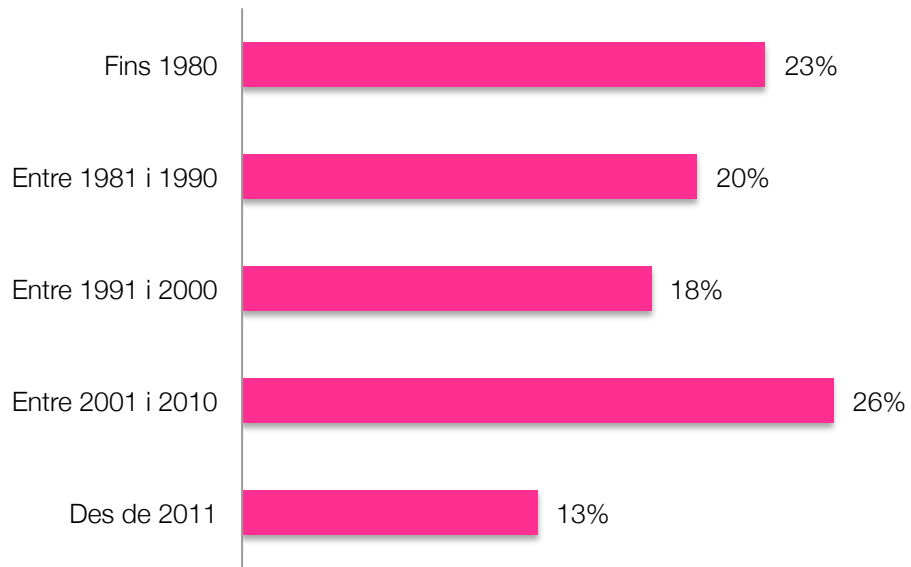
A més, hi ha associacions tant del districte com d'altres indrets que també fan activitat als barris de Sarrià-Sant Gervasi. Dels cinc barris que formen el districte, el barri de Sarrià és on es concentra més l'activitat de les entitats, seguida pel barri de Sant Gervasi- La Bonanova.

Mapa 1 Associacions de la ciutat que han desenvolupat activitats als barris de Sarrià-Sant Gervasi

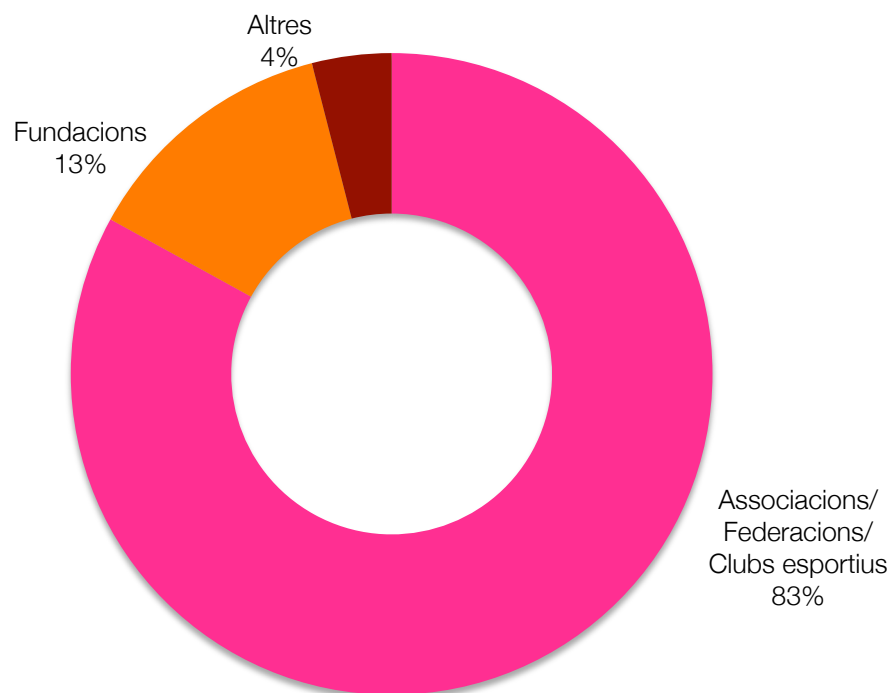
L'any de constitució de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi es concentra en un 26% a la primera dècada del 2000, i si es comptabilitzen les entitats constituïdes al segle XXI, s'observa que aquestes representen gairebé el 40%. Aquest resultat es troba alineat amb les dades de conjunt de la ciutat. No obstant això, hi ha un gruix important d'entitats constituïdes abans dels anys 80 -23%- i a la dècada dels '90 -20%-.

Gràfic 1 Any de constitució de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi

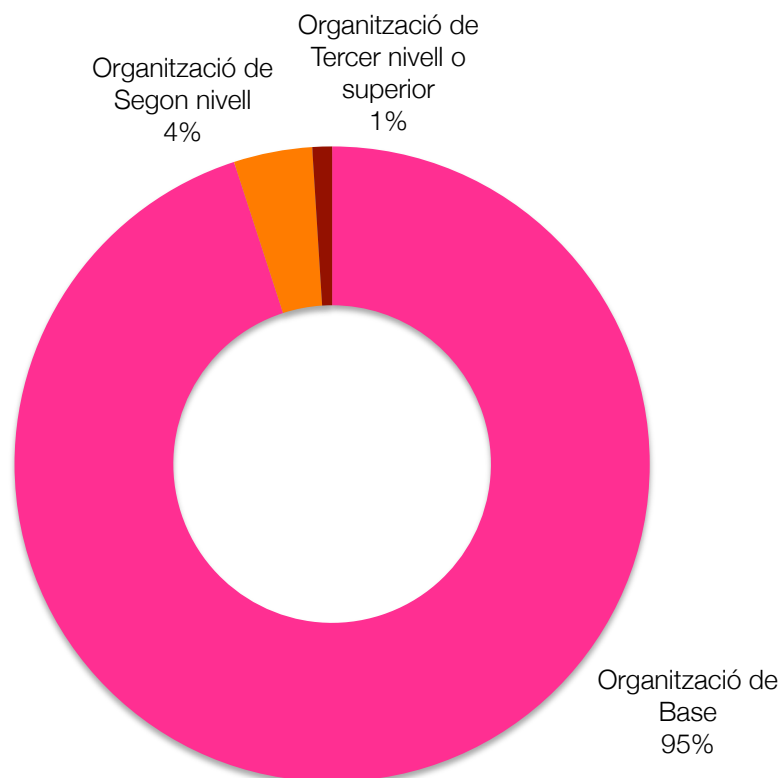
La majoria de les entitats analitzades per aquest informe té forma jurídica d'associació, federació o club esportiu -83%-. Cal tenir en compte que les associacions són l'objecte d'estudi principal d'aquesta recerca i per tant, poden estar sobre representades respecte a la distribució real del districte pel que fa a fundacions, associacions i altres formes jurídiques.

Gràfic 2 Forma jurídica de les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi analitzades

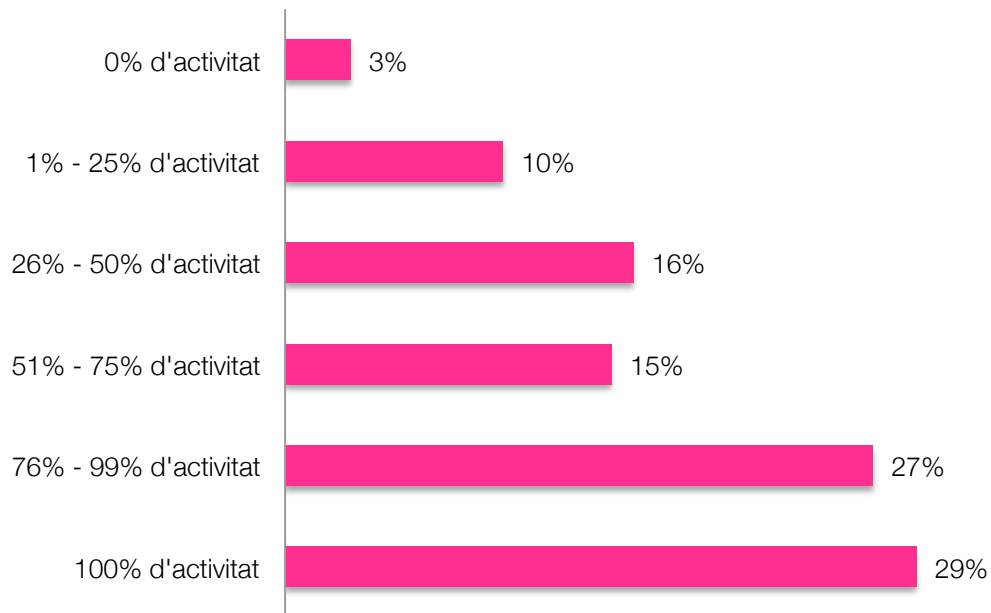
El districte de Sarrià-Sant Gervasi es caracteritza per l'associacionisme de base, que representa un 89% de les entitats que han participat en el Panoràmic. En canvi, les entitats de nivell superior només representen l'11%. Aquesta realitat es pot relacionar amb el caràcter associatiu i participatiu del barri, on la majoria de les entitats són de participació directa.

Gràfic 3 Nivell de l'organització

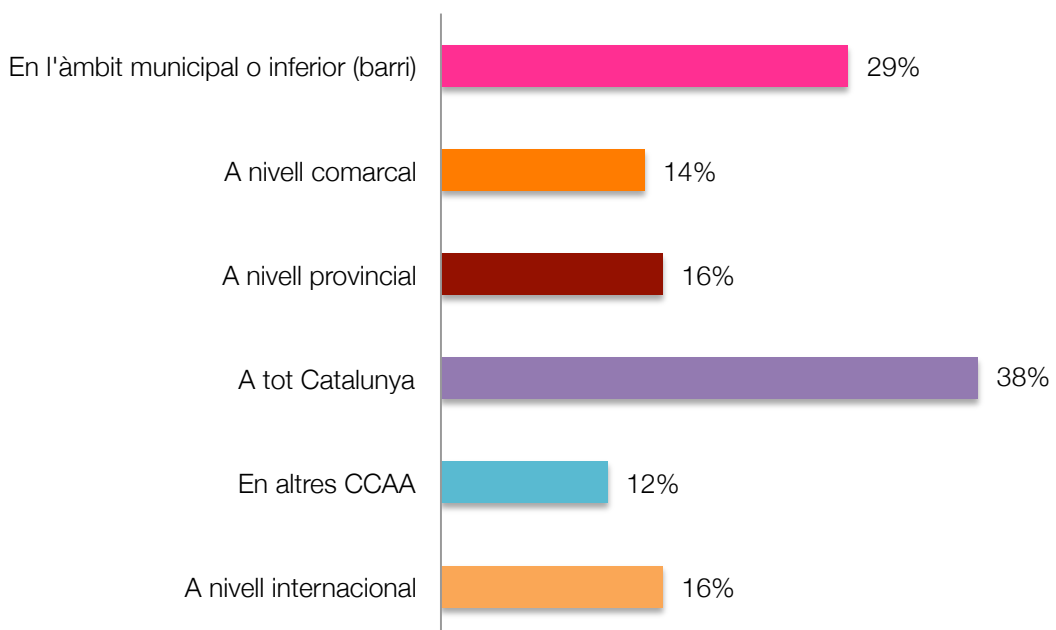
El 56% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi desenvolupen una part important de la seva activitat a la ciutat de Barcelona en concret entre el 76% i el 100% de la seva activitat. Ara bé, també hi ha entitats que desenvolupen la seva activitat fora de la ciutat. A tall d'exemple el 44% realitzen fins al 75% de l'activitat fora de Barcelona.

Gràfic 4 Percentatge d'activitat a la ciutat de Barcelona

Els resultats del Panoràmic mostren que entre les entitats que realitzen una part de l'activitat fora de Barcelona, el 16% la duu a terme en altres municipis de la província de Barcelona, un 38% en l'àmbit català i el 16% realitzen actuacions a escala internacional.

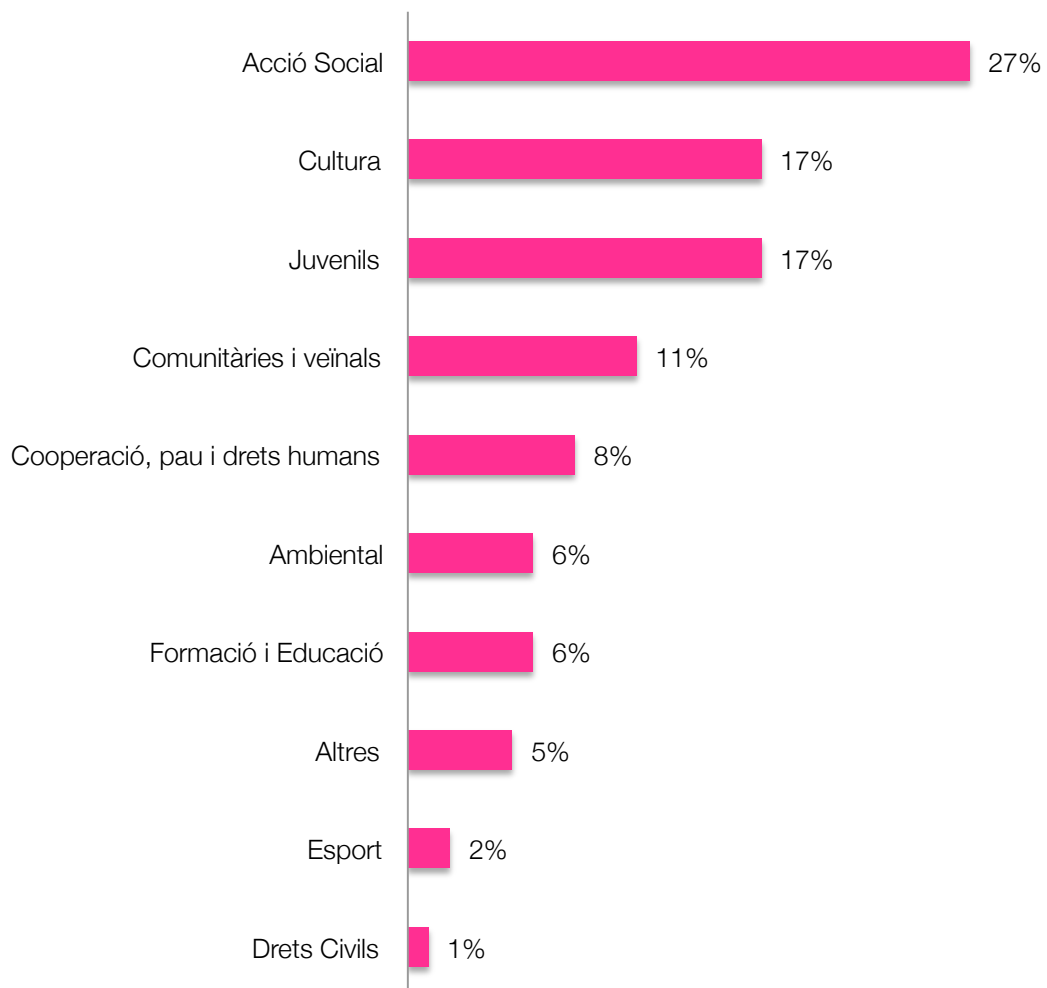
Gràfic 5 Àmbit territorial d'actuació de les entitats (pregunta multi-resposta). Només per a entitats <100% d'activitat a Barcelona.

En relació a l'àmbit d'actuació principal predomina el de l'acció social amb el 27% de les entitats del districte. La cultura i l'àmbit juvenil se situen 10 punts per sota d'aquesta però també es troben representats en el districte. Les organitzacions adreçades a l'àmbit comunitari i veïnal representen l'11% del total i les de cooperació el 8%.

S'ha de matisar que per a la construcció d'aquest mapa d'àmbits s'ha hagut de destriar el que es considera l'àmbit prioritari en cada cas, tot i que aquest no necessàriament és l'únic. A tall d'exemple, una AMPA s'ha ubicat en l'àmbit de formació i educació encara que aquesta desenvolupi activitats esportives en l'escola. Aquest exercici d'identificació posa de manifest la riquesa i transversalitat del món no lucratiu.

Gràfic 6 Àmbit d'actuació prioritari de les entitats de base

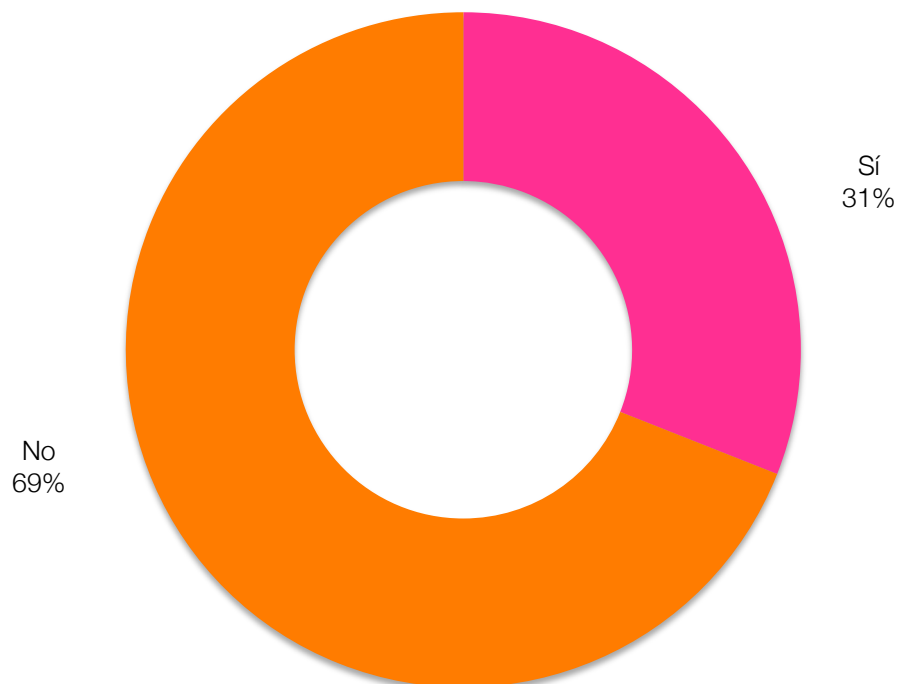

Gairebé 1 de cada 3 entitats del districte participants en el Panoràmic manifesten estar inspirades en principis religiosos. Aquesta xifra és superior a la del conjunt de la ciutat que se situa en el 17%. Entre les organitzacions inspirades en principis religiosos, el 91% és de confessió catòlica.

“Es fa molt poc èmfasi en les entitats religioses com a una part molt important del teixit associatiu i de suport social de la societat catalana”

Extret de les preguntes obertes

Gràfic 7 Entitats inspirades en valors religiosos

5. Les persones

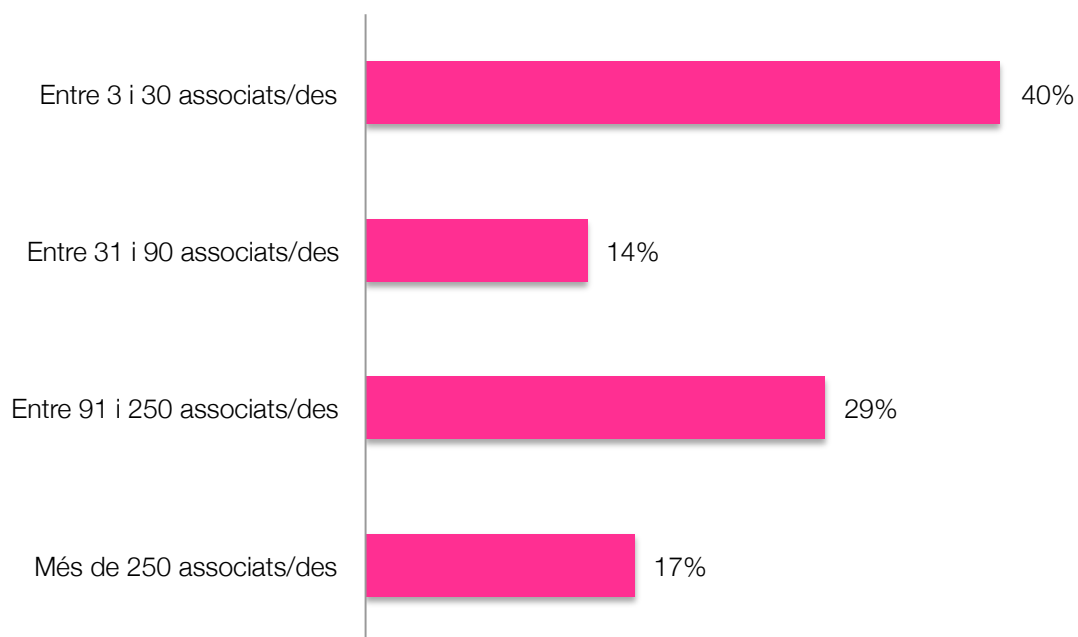
5.1. Persones sòcies

Les entitats compten amb persones associades, voluntàries, col·laboradores, destinatàries de les activitats, etc. En conjunt, tots aquests grups es poden definir com a ciutadania activa que s'implica, a través d'associacions o de grups informals, per aconseguir uns objectius comuns.

Les persones associades són l'element indispensable de la vida associativa. El Panoràmic aporta informació sobre aquest col·lectiu. Una de les primeres dades que s'analitzen és la grandària de les associacions en funció de les persones associades que en formen part.

S'han establert 4 grups per analitzar el nombre de persones sòcies de les entitats: d'entre 3 i 30 persones associades, d'entre 31 i 90, d'entre 91 i 250 i de més de 250 (aquests grups s'han establert fent un arrodoniment a partir dels quartils). La distribució per trams mostra una major presència d'entitats petites – un 40% d'entitats d'entre 3 i 30 persones associades-, xifra molt superior a la mitjana del conjunt de la ciutat, situada al 28% i en canvi, un percentatge relativament petit d'entitats de més de 250 persones associades -17%-, inferior al del conjunt de la ciutat, que és del 22%.

Gràfic 8 Associacions segons el nombre de persones associades (per trams)

Nivell A

Assistència a les assemblees, participació continuada en les activitats, col·laboració en l'organització d'aquestes, assumpció de responsabilitats en l'associació i, si és el cas, pagament de quota d'associat/da.

Nivell B

Assistència a les assemblees, participació puntual en les activitats organitzades per l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

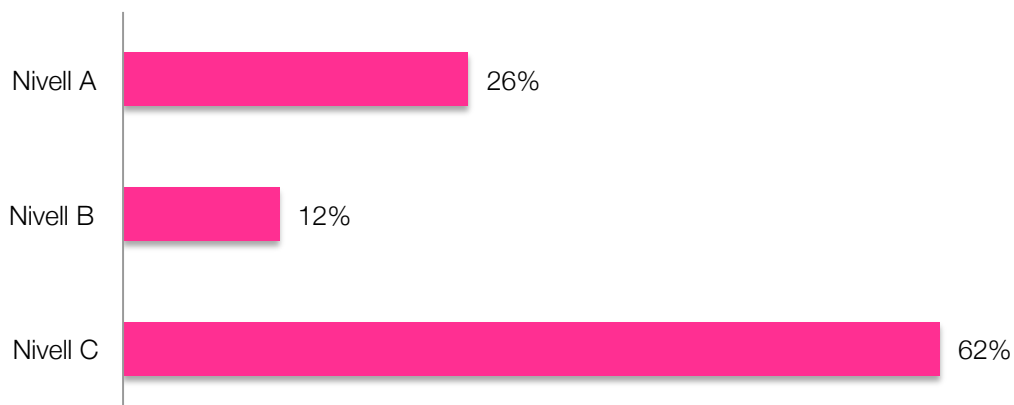
Nivell C

Participació puntual en les activitats de l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

Per tal de poder analitzar com s'impliquen les persones sòcies en el dia a dia de l'organització, s'han establert tres nivells de participació. El nivell A fa referència al grau més alt d'implicació i el C al més baix.

A partir dels resultats obtinguts, es pot observar que el nivell d'implicació C és el majoritari -62% del total de persones associades-. De manera contrària, pel conjunt de Barcelona ciutat, el nombre de persones associades amb un nivell o grau d'implicació A és el predominant -48%- en diferència als altres nivells -19% nivell B i 33% nivell C-. Per tant el districte mostra un comportament diferent en relació als nivells d'implicació, amb menor implicació de les persones associades que per al conjunt de la ciutat.

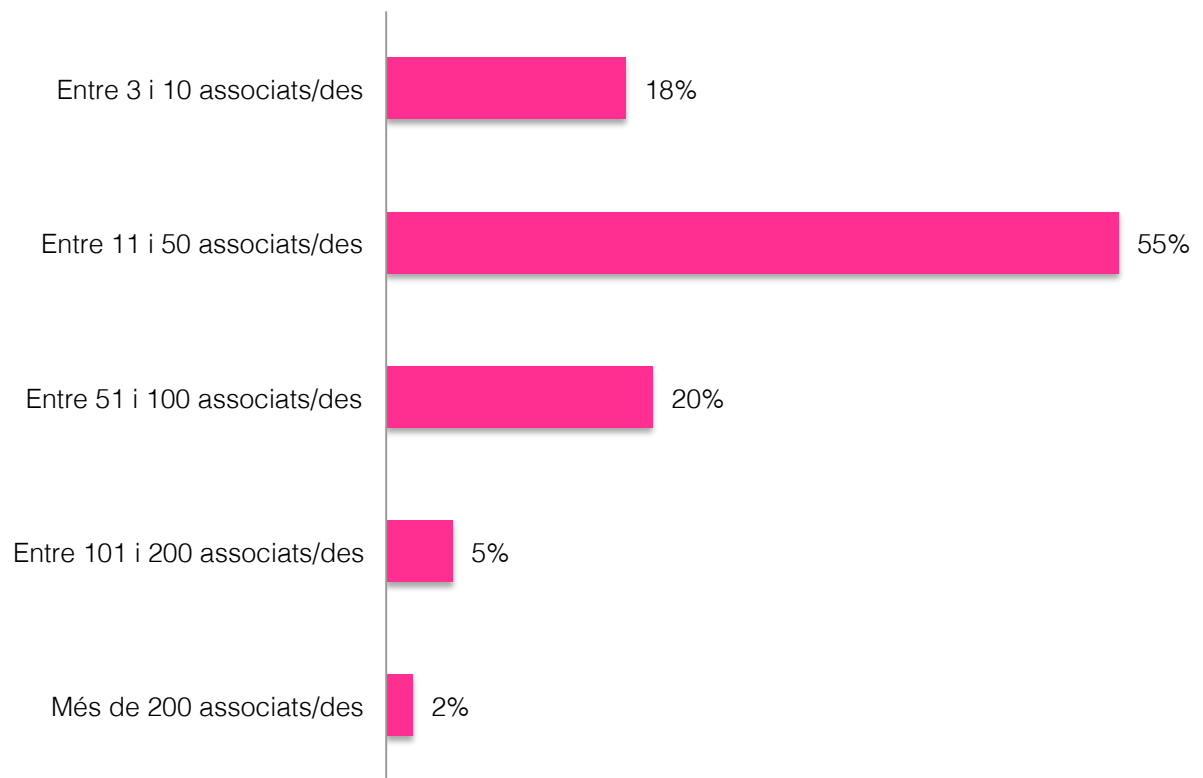
Gràfic 9 Persones associades segons nivells d'implicació

5.2. L'assemblea i la junta directiva

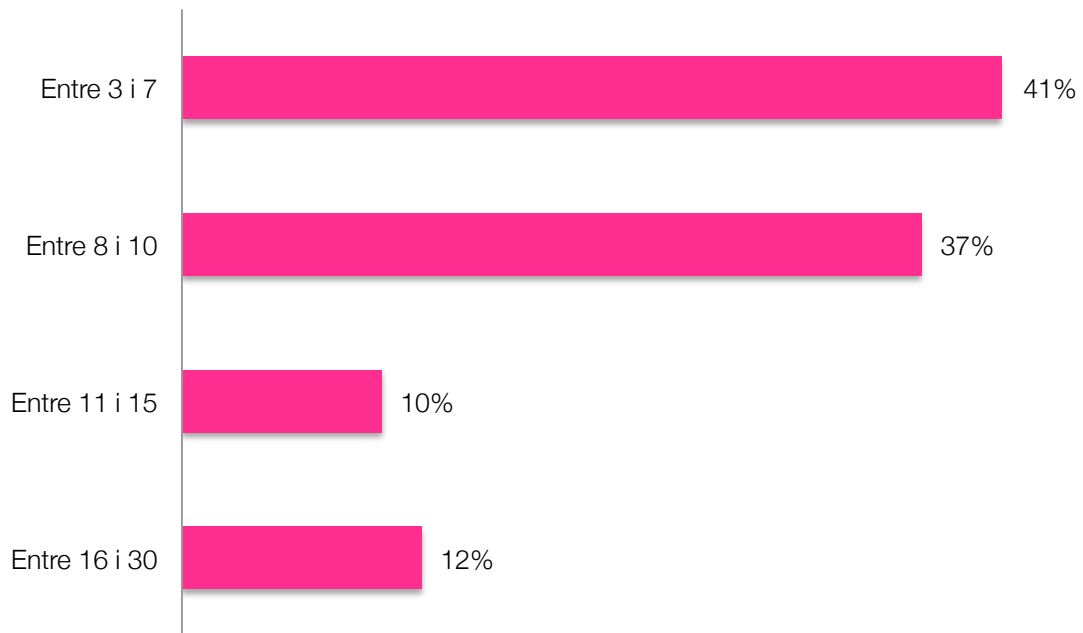
Les associacions compten de forma habitual amb dos òrgans: l'assemblea que és el màxim òrgan sobirà i la junta directiva en la qual pot delegar. Pel que fa la participació en l'assemblea en la darrera assemblea de 2014, els resultats de Panoràmic mostren que en el 55% dels casos hi van participar entre 11 i 50 associats/des. En paral·lel, s'observa que el 18% de les assemblees van comptar amb entre 3 i 10 persones i el 27% van superar les 50 persones.

Gràfic 10 Total persones participants a la darrera assemblea de 2014

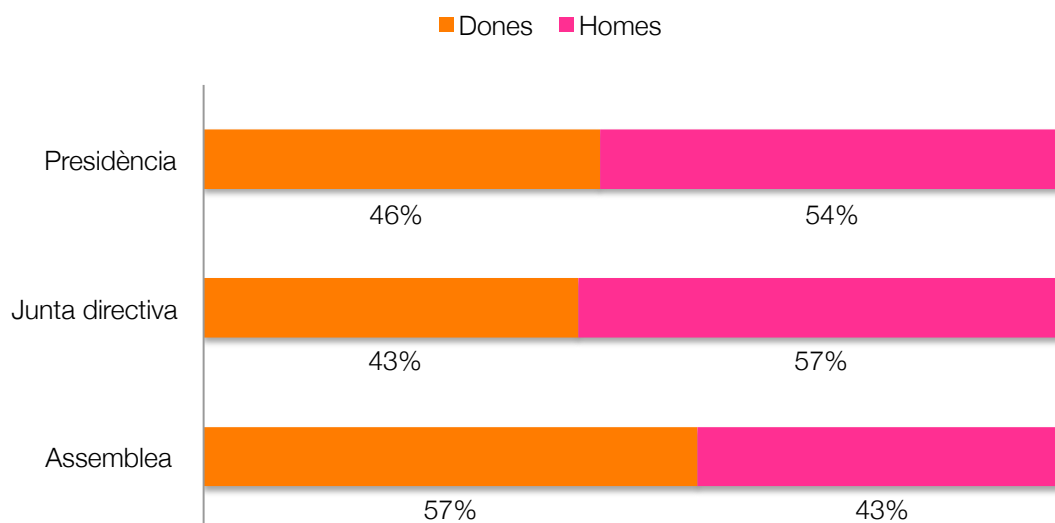
De forma freqüent, les juntes estan formades per entre 3 i 10 persones -78% del total-. No obstant això, el tram inferior -d'entre 3 i 7 persones- és el més nombrós agrupant el 41% de les entitats participants.

Gràfic 11 Nombre de persones que formen la junta directiva (per trams)

La comparativa de participació de dones i homes en els diferents òrgans de govern i la presidència mostren, en conjunt, una tendència a l'equilibri. Tant en assemblees, com en juntes i en el càrrec de presidència els resultats se situen en una forquilla del 40%-60% que de forma habitual es considera equilibrada. Amb tot, la presència de dones disminueix en 11 punts quan es compara l'assemblea amb el càrrec de presidència.

Gràfic 13 Persones assistents a la darrera Assemblea, membres de la Junta Directiva i presidència per sexe

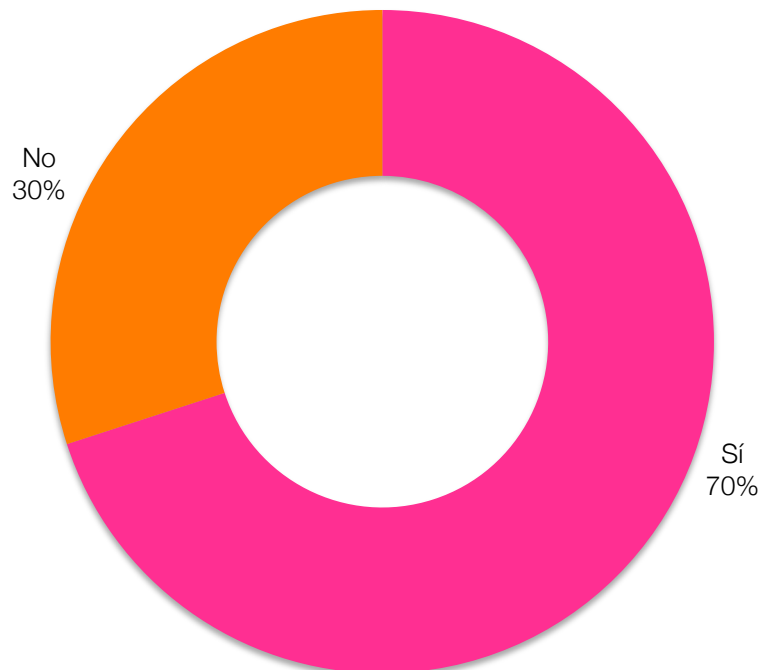

5.3. Persones voluntàries

El 70% de les entitats del districte compten amb persones voluntàries en els seus equips. La participació voluntària i el mateix concepte de voluntariat ha anat evolucionant en els darrers anys. Sembla que cada cop més, s'amplia el seu significat tal com es recull en l'actual marc normatiu.

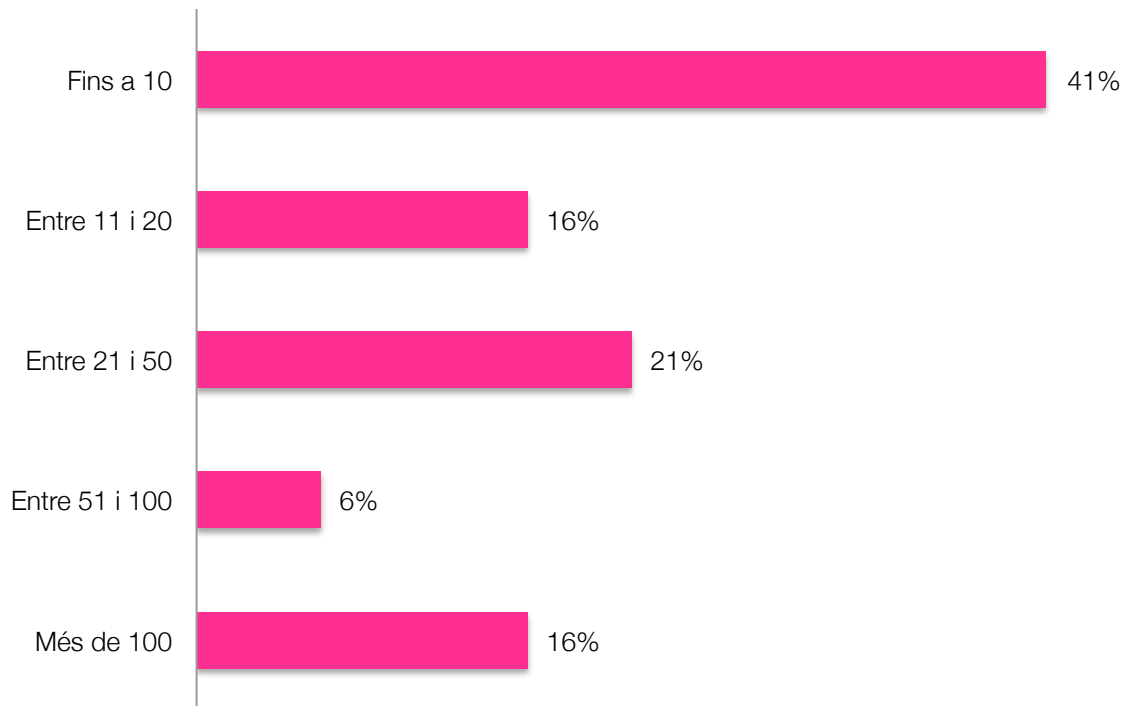
La nova normativa de 2015, que concep el **voluntariat** des d'una visió àmplia de participació, el defineix com: Conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que aconsegueixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre (Llei 25/2015 del Voluntariat i de Foment de l'Associacionisme aprovada pel Parlament de Catalunya el 30 de juliol del 2015).

Gràfic 14 Entitats que compten amb persones voluntàries (no socis/es)

Entre aquestes entitats, el més habitual és que comptin amb 10 o menys persones voluntàries -41%- ,tot i que un 37% de les entitats compta entre 11 i 50 persones voluntàries.

Gràfic 15 Entitats segons el nombre de persones voluntàries no associades

5.4. Persones remunerades

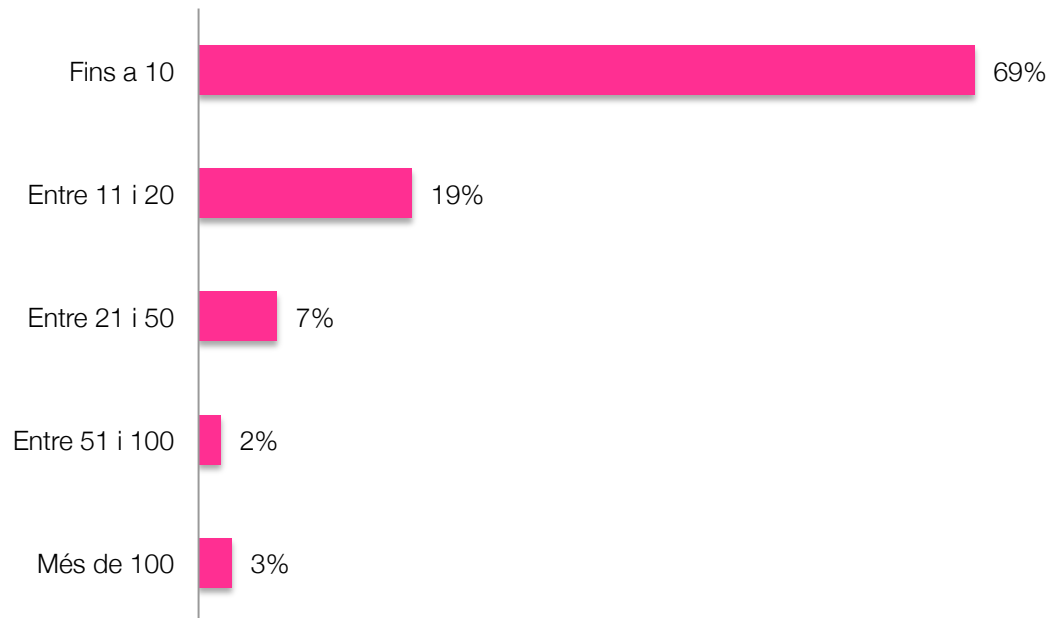
El 63% de les entitats del districte de Sarrià-Sant Gervasi compta amb persones remunerades en els seus equips, sent una xifra més elevada que pel conjunt d'entitats de Barcelona ciutat –situada en el 45%-. La relació habitual que s'estableix en els equips remunerats és a través de contractació -86%- mentre que la col·laboració autònoma és minoritària -14%-.

Gràfic 16 Entitats que compten amb persones remunerades

Aquestes dades l'existència de certes estructures dins del teixit associatiu del districte, encara que la majoria compti amb un equip de pocs professionals –el 69% d'entitats té un equip de fins a 10 treballadors/es-.

Gràfic 17 Entitats segons el nombre de persones remunerades

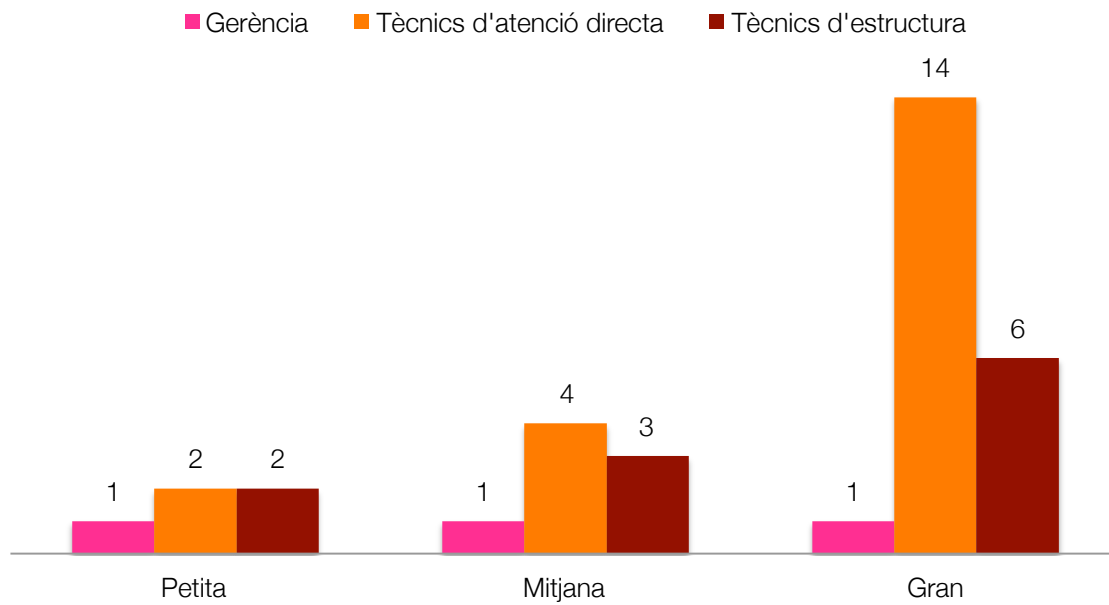

Per tal d'aprofundir en els equips remunerats, el Panoràmic recull indicadors sobre les 3 categories laborals més habituals en el món no lucratiu. Es tracta de l'atenció directa –lligada a les activitats-, la dedicació a estructura –com són les tasques administratives, de comunicació, etc.- i la gerència o direcció.

Atès que hi ha diferències segons el nombre de persones remunerades, s'ha estructurat la informació en tres grups en funció de la grandària de les organitzacions. En les entitats petites, que per terme general estarien formades per 5 persones, 2 es dediquen a l'atenció directa, 2 a l'estructura i 1 a direcció.

En el cas de les entitats mitjanes, formades per 8 persones, 4 s'adrecen a l'atenció directa, 3 a estructura i 1 a direcció. Per últim, en el cas de les entitats de grandària superior, la categoria d'atenció directa és la que augmenta exponencialment, mentre que l'estructura en menor mesura i la direcció es manté.

Gràfic 18 Nombre de persones remunerades segons el tipus d'activitat que realitzen

5.5. Persones destinatàries

El 63% de les entitats del districte compten amb persones destinatàries. Es consideren persones destinatàries aquelles a qui s'adreça l'activitat principal però que no són sòcies de l'entitat. Es tracta d'un concepte que pot portar a diverses interpretacions i que caldrà analitzar en futures edicions del Panoràmic per tal de garantir uns resultats consistents. A tall d'exemple, en una activitat realitzada en l'espai públic es pot considerar com a persona destinatària a totes aquelles vianants que durant una estona presenciïn l'activitat. O pel contrari, fer referència als beneficiaris directes de les activitats.

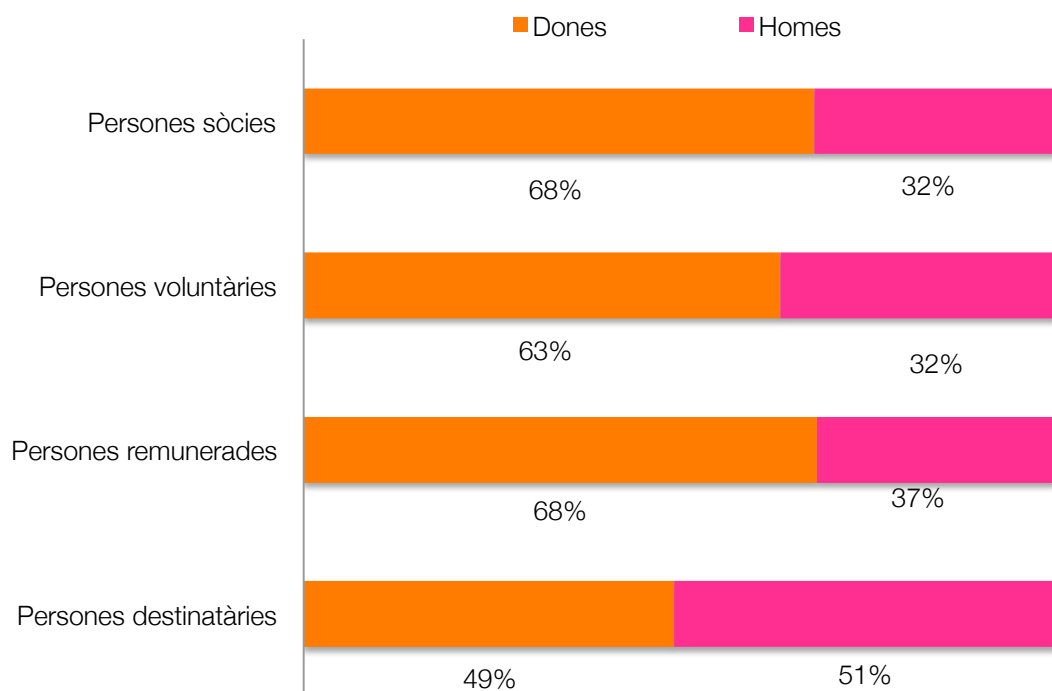
Gràfic 19 Entitats que compten amb persones destinatàries

5.6. Participació de dones i homes

El món lucratiu és, en general, un sector feminitzat pel que fa a les persones remunerades i a les persones sòcies, ja que el 68%, en ambdós casos, són dones. També hi ha una major presència de dones entre les persones voluntàries -63%-. No obstant això, en el cas de les persones destinatàries predominen lleument els homes -51%.¹

Gràfic 21 Persones implicades en les entitats de Sarrià-Sant Gervasi per sexe

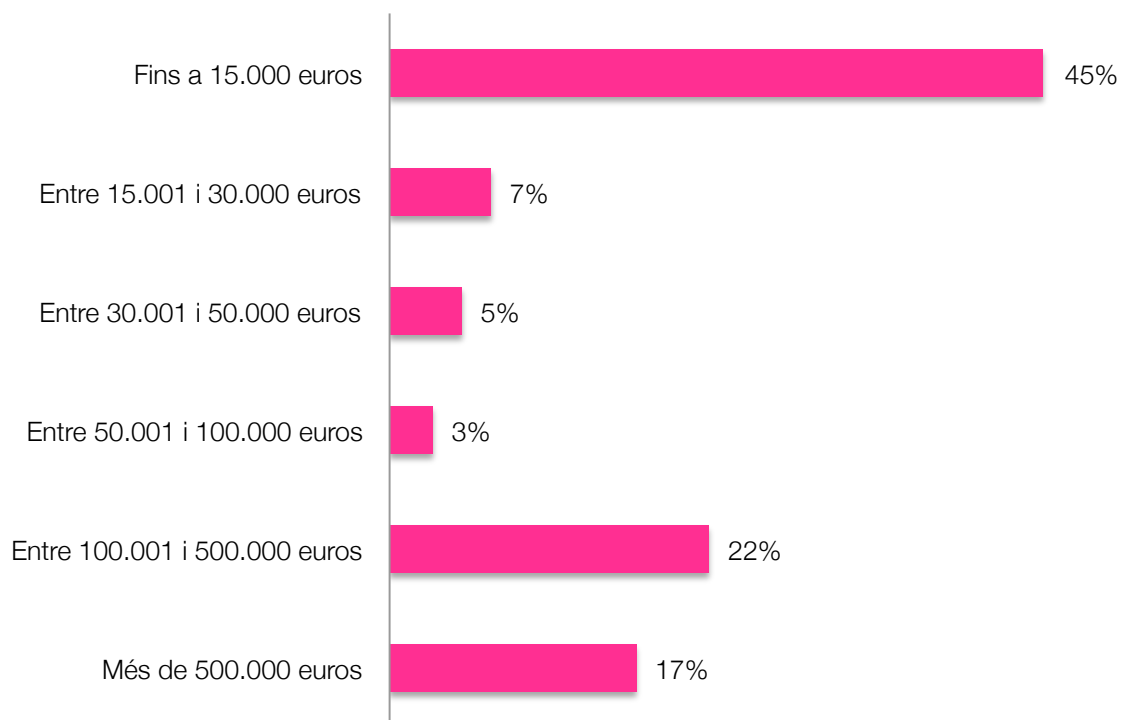
¹ Per a l'anàlisi de dades per sexe s'han eliminat alguns casos outliers que s'han determinat a partir de l'interval interquartílic, és a dir, que s'allunyaven molt de la realitat habitual de les entitats. Per exemple, algunes fundacions per a les persones remunerades, ja que tenen més capacitat econòmica per a la contractació.

6. Els recursos econòmics

6.1. Volum d'ingressos i fonts de finançament

En termes generals, les entitats tenen un volum econòmic reduït i acostumen a fer molt amb poc, especialment les organitzacions més petites. No obstant això, en el cas de Sarrià-Sant Gervasi destaca un 39% d'organitzacions que l'any 2014 va tenir uns ingressos de més de 100.000 €. Tot i així, gairebé la meitat de les organitzacions ingressa 15.000 o menys euros anuals -45%-.

Gràfic 22 Ingressos reals de les entitats de Sarrià-San Gervasi per trams (exercici 2014)

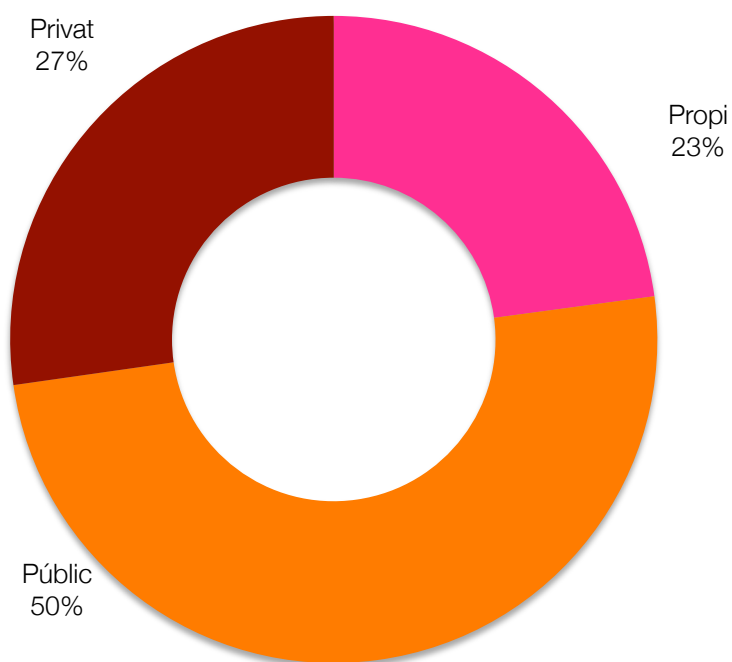
Si s'analitzen les xifres d'ingressos i despeses per la mida de les organitzacions, s'observa que les entitats petites són aquelles on la despesa i els ingressos són més similars, mentre les entitats grans tenen una despesa molt major als ingressos. Com es pot veure a la següent taula, les entitats de Sarrià-Sant Gervasi s'han organitzat en tres grups segons el seu volum econòmic (corresponents als quartils): petites, mitjanes i grans.

Taula 1 Ingressos i despeses reals segons grandària de les organitzacions (exercici 2014)

	Ingressos reals	Despeses reals	Saldo
Entitats Petites	4.391 €	4.429 €	-38 €
Entitats Mitjanes	23.400 €	34.874 €	-11474 €
Entitats Grans	373.059 €	392.139 €	-19079 €

A Sarrià-Sant Gervasi els recursos públics representen el 50% del total. El 27% prové de fonts privades, com ara empreses, obres socials i fundacions. El 23% de fonts pròpies, és a dir, de les quotes de les persones sòcies, de la presentació de serveis, etc.

Gràfic 24 Ingressos de l'any 2014 per fonts de procedència de les entitats de base de Sarrià-Sant Gervasi

“Les activitats que organitzem els socis s'autofinancen amb l'aportació dels participants, siguin socis o no”

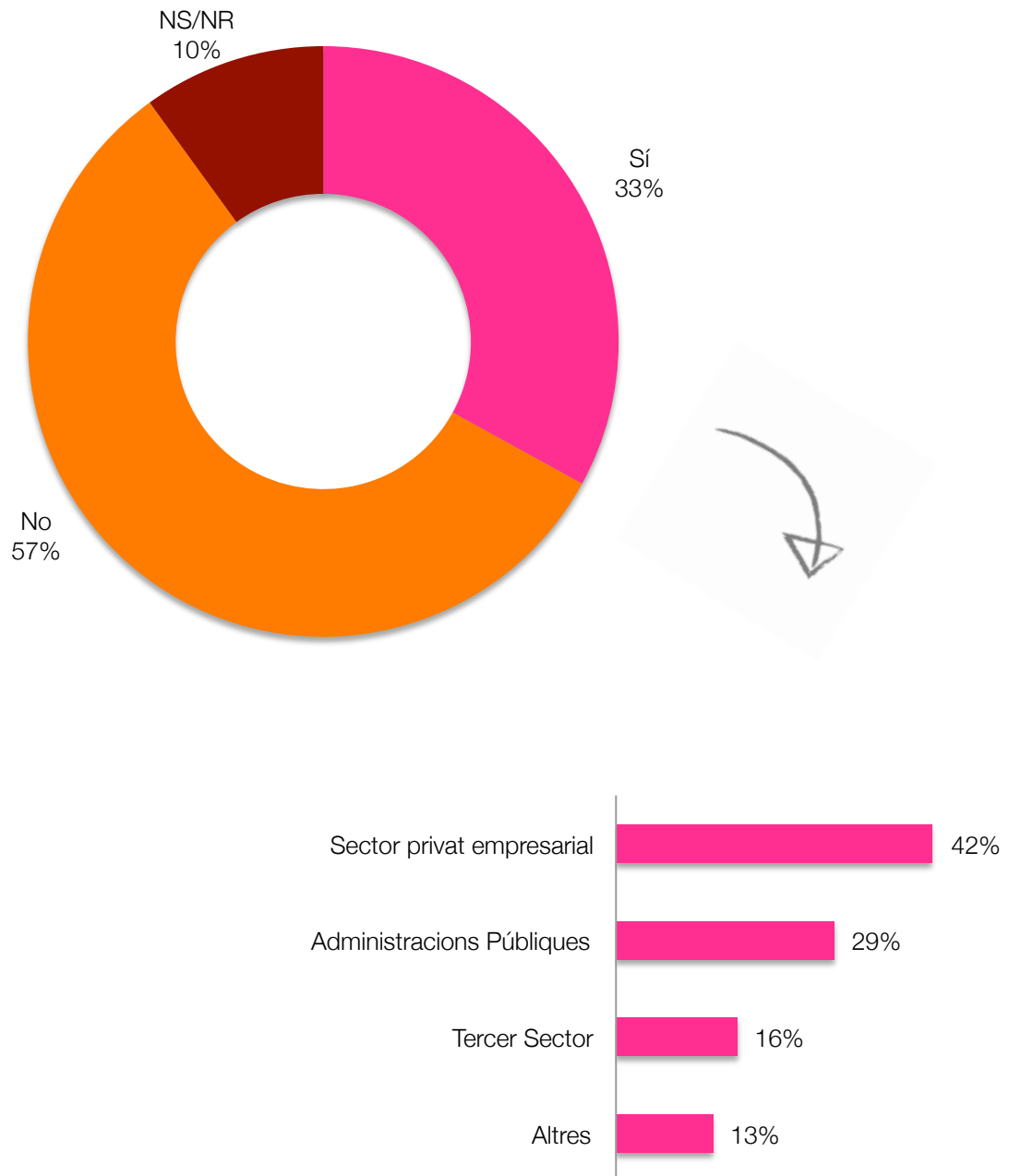
Extret de les preguntes obertes

“(Caldria) potenciar les esponsoritzacions i millorar les subvencions per poder desenvolupar millor els programes”

Extret de les preguntes obertes

Per altra banda, al districte el 33% de les organitzacions reben aportacions en espècie com béns i serveis no monetaris, de les quals la majoria provenen del sector privat empresarial -42%-. Seguit de les Administracions Públiques -29%- i del Tercer Sector -16%-.

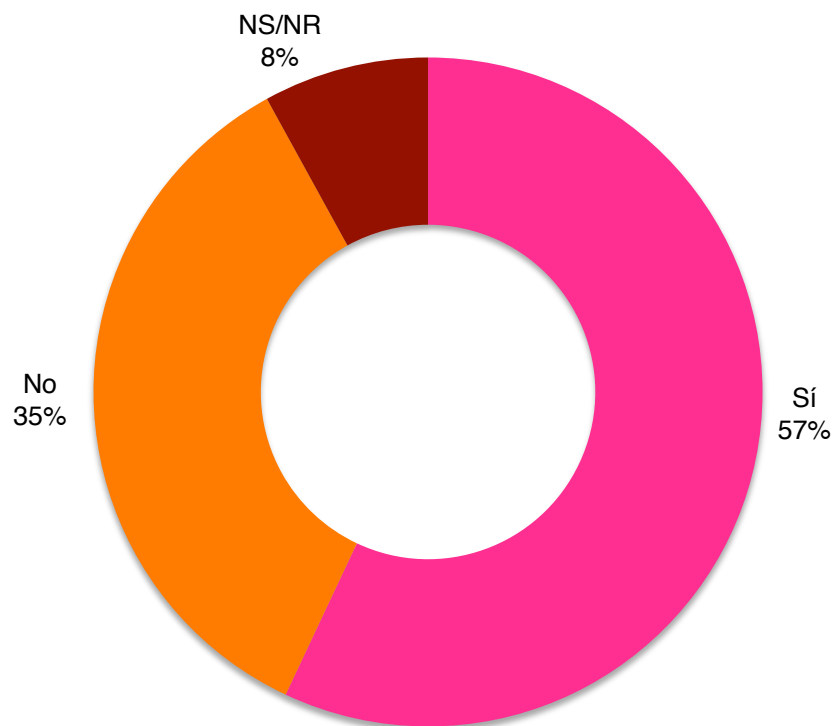
Gràfic 25 Entitats que reben aportacions 'en espècies' i procedència d'aquestes

6.2. Fiscalitat

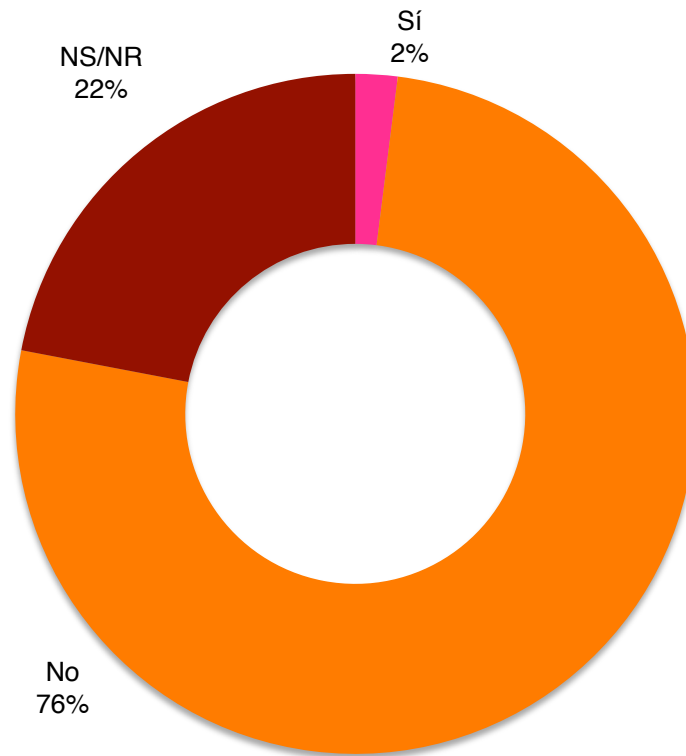
Des de l'any 2013 les organitzacions es troben automàticament exemptes del pagament de l'IVA, sempre que compleixin uns requisits bàsics (com per exemple no tenir afany de lucre i garantir la gratuïtat dels càrrecs de la junta directiva). El 57% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi afirma haver-se acollit a l'exempció del pagament de l'IVA, mentre que el 35% no hi compta. El 8% de persones que han respost el qüestionari en nom de la seva entitat desconeix aquesta qüestió.

Gràfic 26 Organitzacions amb exempció d'IVA

Donats els possibles efectes desfavorables que pot provocar l'exempció de l'IVA, s'ha preguntat a les organitzacions si la seva situació actual (sigui d'exempció o no) és la desitjada o, al contrari, es vol canviar en el futur. Els resultats mostren que la majoria d'entitats prefereix mantenir la seva situació respecte a aquest impost -76%- i un alt percentatge no coneix aquesta qüestió -22%-.

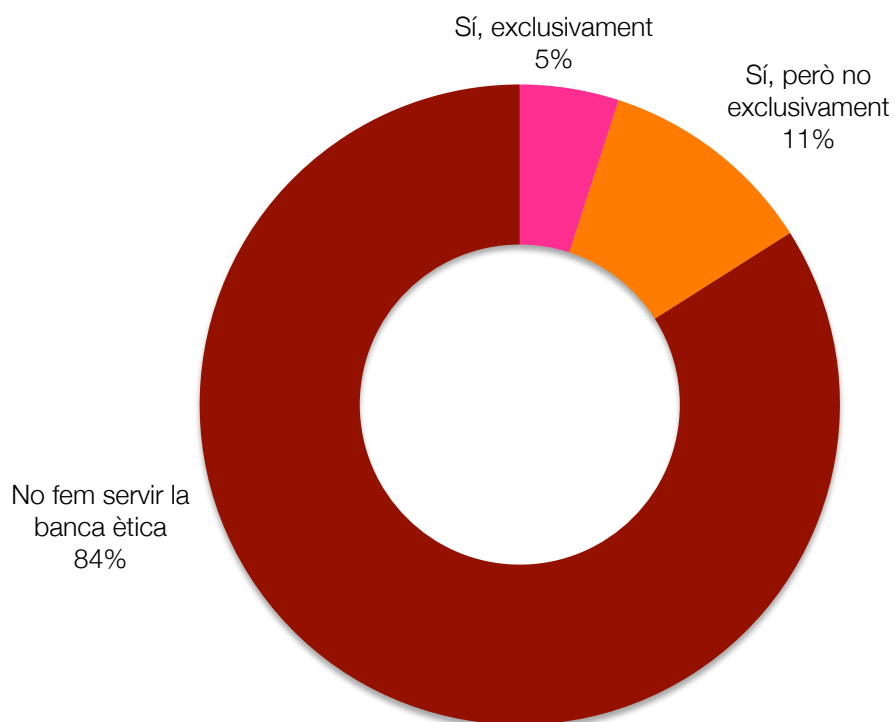
Gràfic 27 La vostra entitat s'està plantejant canviar la seva situació respecte l'exempció de l'IVA?

6.3. Banca ètica

La banca ètica està formada per un conjunt d'entitats financeres que prioritzen principis com la solidaritat, la cooperació i la sostenibilitat per sobre de la rendibilitat. En els darrers anys s'ha estès el seu ús en el conjunt de la societat. Pel que fa a les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi, el 16% la fan servir en la gestió dels recursos de l'organització, el 5% en exclusivitat i l'11% combinant-la amb altres tipus d'entitats bancàries.

Gràfic 28 Ús de la banca ètica per a la gestió dels recursos econòmics de l'associació

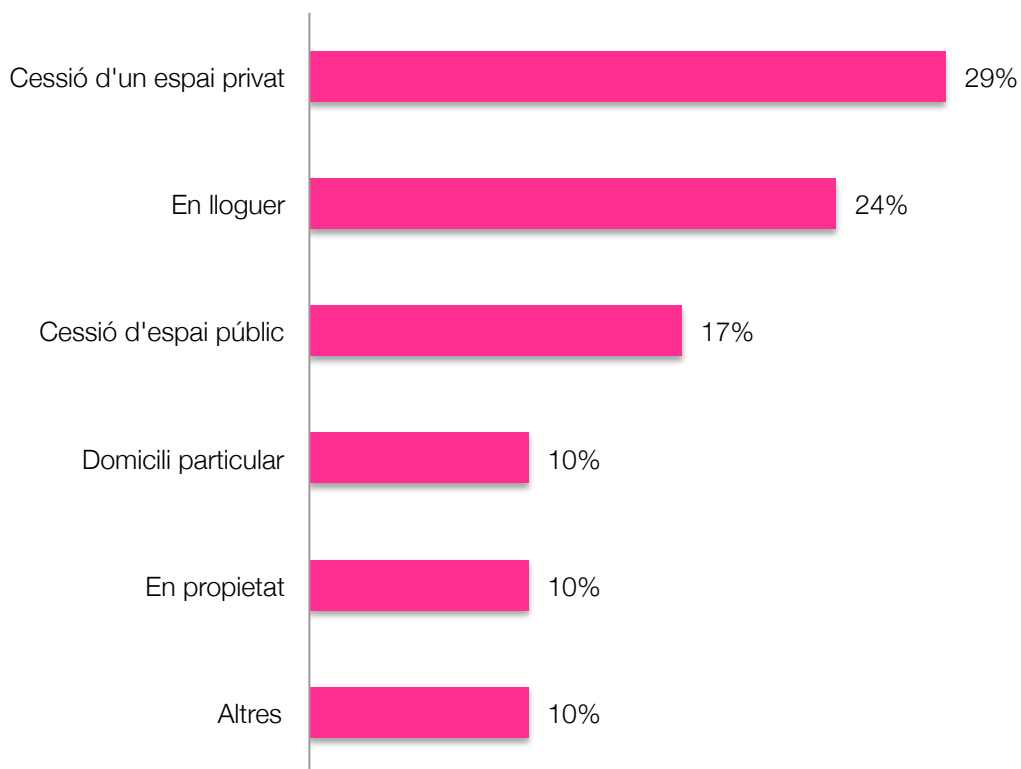

7. Espais i equipaments

Els espais i equipaments són un dels recursos fonamentals de la vida associativa donat que, en molts casos, són necessaris per al desenvolupament d'activitats. Són també espais de visibilitat i de relació.

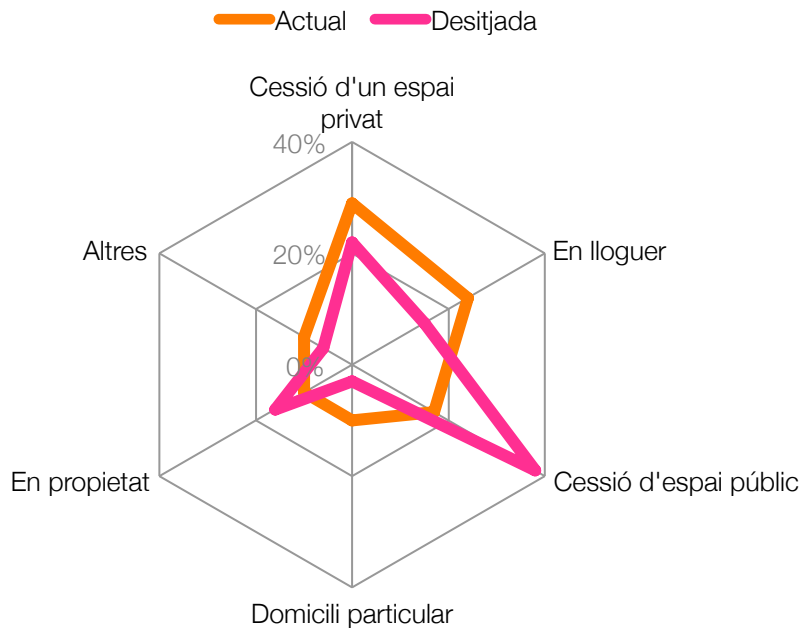
Una part important de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi tenen la seu actual en un espai privat cedit -29%-, en segon lloc, les entitats tenen la seu en un espai llogat -24%-. A continuació hi ha un 17% de les entitats que tenen la seu en un espai cedit públic. Un tret distintiu del districte és l'alt percentatge d'entitats que es troben en un espai privat -29%-, especialment si es compara amb la xifra per al conjunt de la ciutat -15%-.

Gràfic 29 Situació de la seu actual

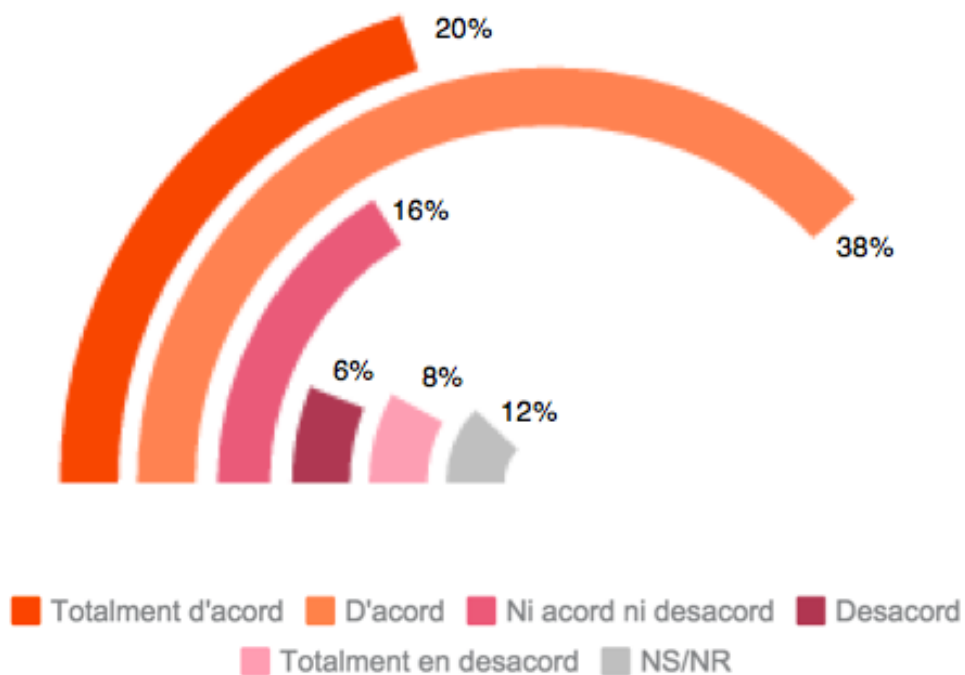
La comparació de l'opció actual de les seus i la desitjada mostra que la cessió d'un espai públic és la preferida entre les entitats del districte. Aquests resultats es troben alineats amb els del conjunt de la ciutat.

Gràfic 30 Comparació entre la situació de la seu actual i la desitjada

Amb tot, en termes generals, les entitats del districte estan satisfetes amb els espais, equipaments i/o instal·lacions que utilitzen o dels quals disposen; el 58% es mostra satisfet, el 16% no es posiciona i el 14% afirma estar insatisfet (el 12% no sap o no contesta).

Gràfic 30 Grau d'acord amb l'afirmació: "La nostra organització està satisfeta amb els espais / equipaments / instal·lacions que utilitza o dels quals disposa"

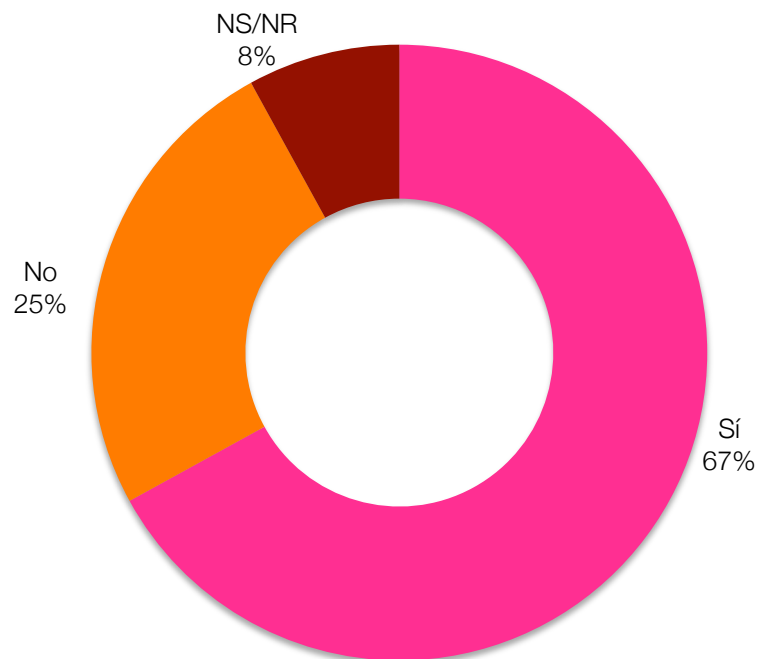

“Les entitats sense ànim de lucre haurien de tenir moltes més facilitats per accedir tant a equipaments i espais públics com al mateix ús del carrer”

Extret de les preguntes obertes

Per altra banda, a les entitats amb seu a Barcelona se'ls ha preguntat pel coneixement de Torre Jussana – el Centre de Serveis a les Associacions. El 67% de les entitats del districte afirma que el coneix i considera que els serveis més útils que ofereix el centre són la informació general i les formacions.

Gràfic 32 Coneixeu Torre Jussana?

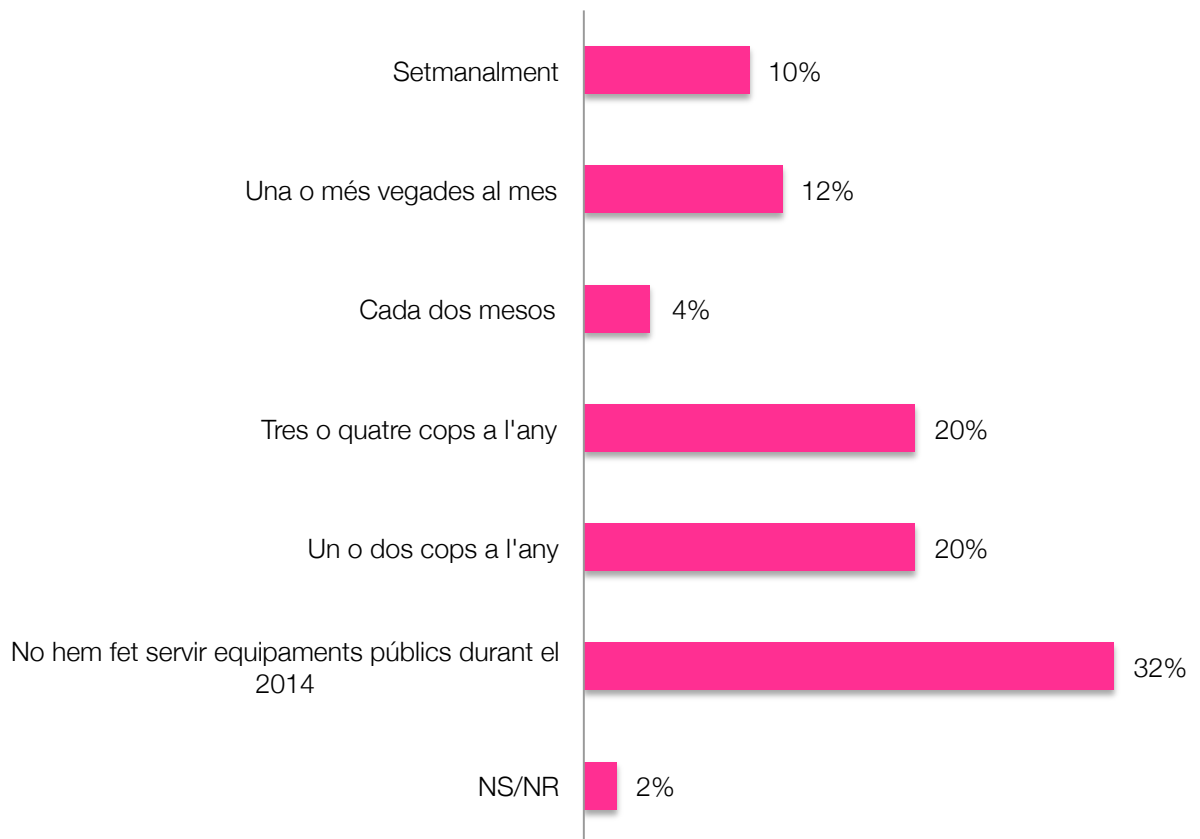

Torre Jussana – Centre de Serveis a les Associacions

La missió del centre és afavorir el desenvolupament associatiu mitjançant l'ofertiment de serveis i recursos que responguin a les necessitats del sector, treballant per a la seva promoció, dinamització i enfortiment per tal d'ampliar la seva incidència ciutadana i política.

Més enllà dels espais dels quals disposen les entitats, les entitats fan ús dels espais públics oberts de la ciutat. El 10% els utilitza setmanalment, un 12% una o dues vegades al mes, i un 20% tres o quatre cops l'any. L'opció més freqüent on es concentra en el 32% de les entitats, és la de no han fet servir equipaments públics durant el 2014.

Gràfic 31 Freqüència d'ús dels espais públics oberts

8. Reptes de futur

L'últim apartat de l'informe fa referència als reptes de futur que les entitats consideren més importants, tant en el dia a dia de cada organització com en el conjunt del sector. Per recollir la informació s'han sintetitzat aquells reptes expressats per les associacions en l'edició del Panoràmic 2014. En el qüestionari d'enguany s'ha demanat que s'ordenin per grau de prioritats i s'han afegit, a més, alguns temes d'actualitat.

Els temes que preocupen les entitats en el seu dia a dia són, per ordre de prioritats, disposar de locals i espais, millorar la comunicació i la difusió i l'ampliació de la base social. El quart l'ocupa la diversificació de les fonts de finançament i el cinquè la millora de la gestió interna. Darrere d'aquest es troben la millora de les relacions amb les administracions públiques, l'assoliment dels objectius missionals i, els relleus en els òrgans de govern.

Esquema 2 Prioritats de les organitzacions en el seu dia a dia

- 1 Disposar de locals i espais
- 2 Millorar la comunicació i la difusió
- 3 Ampliació de la base social
- 4 Diversificació de les fonts de finançament
- 5 Millora de la gestió interna de l'entitat
- 6 Millora de la relacions amb les administracions públiques
- 7 Assoliment dels objectius missionals
- 8 Relleus en el òrgans de govern

Respecte als reptes prioritaris a en l'àmbit de sector, les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi han identificat l'ampliació de la base social, el treball en xarxa i la consolidació del finançament.

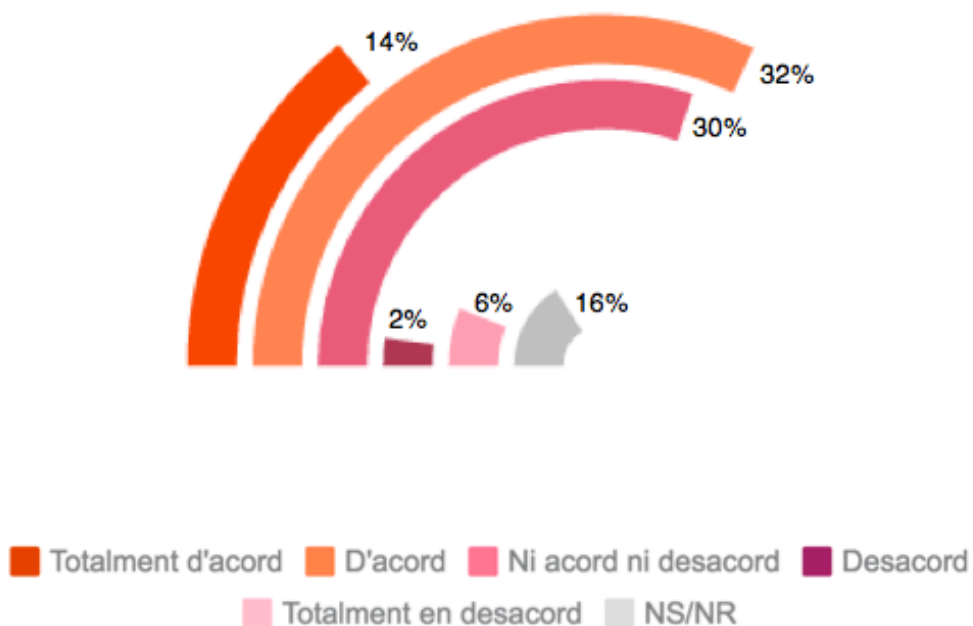
Esquema 3 Reptes del conjunt de entitats de Sarrià-Sant Gervasi

- 1 Ampliació i implicació de la base social
- 2 Treball en xarxa i col·laboració amb diferents agents socials
- 3 Consolidar el finançament
- 4 Extensió del Codi ètic de les Associacions a l'àmbit català
- 5 Desenvolupament d'un model propi de fiscalitat
- 6 Reconeixement social i de les Administraciones Públiques
- 7 Agència de mecenatge
- 8 Agència de comunicació
- 9 Millora del treball d'incidència política
- 10 Modificació del reglament d'espectacles públics

Per altra banda, el Panoràmic recull una sèrie de preguntes d'opinió. Una qüestió sobre la qual s'ha preguntat és la nova llei de transparència catalana que estipula una sèrie d'obligacions en relació a la publicació de dades econòmiques de les administracions públiques i que també afecta les organitzacions. La transparència i la rendició de comptes formen part dels mateixos valors del món no lucratiu i, per tant, el marc legal està en sintonia amb el tarannà del sector.

Concretament s'ha preguntat si aquesta llei està contribuint a la millora de la transparència en les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi. El 46% considera que ha contribuït positivament, un 30% no es posiciona i un 8% creu que no és una aportació positiva.

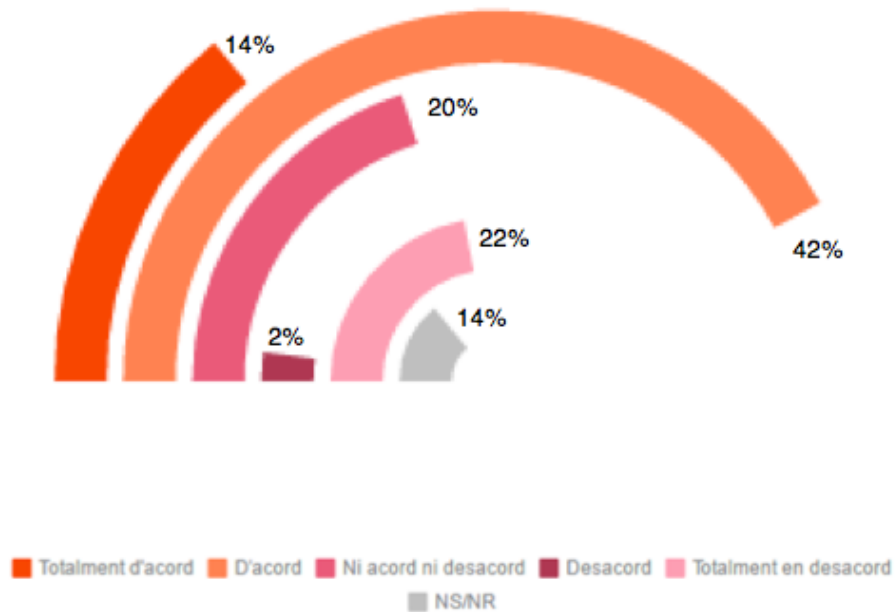
Gràfic 34 Grau d'acord amb la següent afirmació: "La llei de transparència que va entrar en vigor el passat mes de desembre de 2014 està contribuint a millorar la rendició de comptes i la transparència de la nostra associació."

També s'ha preguntat per la valoració que fan les entitats de la seva participació en espais de trobada i participació municipal i les entitats han contestat de manera satisfactòria. La majoria el 56%, valoren positivament aquesta

participació mentre un 24% no hi està satisfet. El 22% no es posiciona o no contesta la pregunta.

Gràfic 35 Grau d'acord amb la següent afirmació: "La nostra entitat valora positivament la seva participació en espais de trobada i participació municipal."

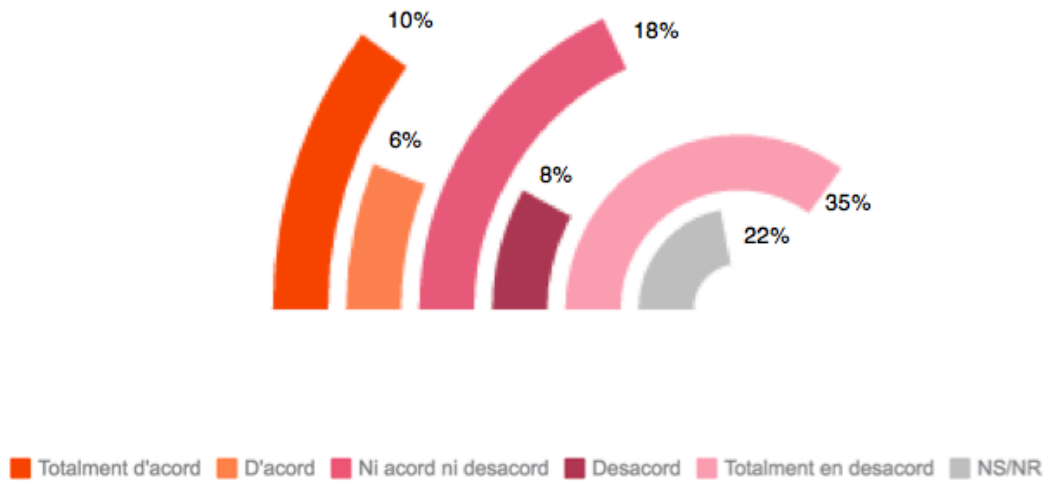

El Panoràmic també s'ha interessat per les accions d'incidència política en el marc del procés d'eleccions municipals de maig de 2015. Els resultats indiquen que el 34% de les entitats del districte afirma no haver fet accions d'incidència política amb motiu de les darreres eleccions municipals, el 27% no es posiciona i el 37% no sap o no contesta. Aquesta tendència també es dóna a escala de Barcelona ciutat on el 45% afirma no haver fet cap acció i el 37% no es posiciona.

"(L'associació) vol que les persones tinguin incidència en la vida associativa del seu barri per treballar per la transformació social"

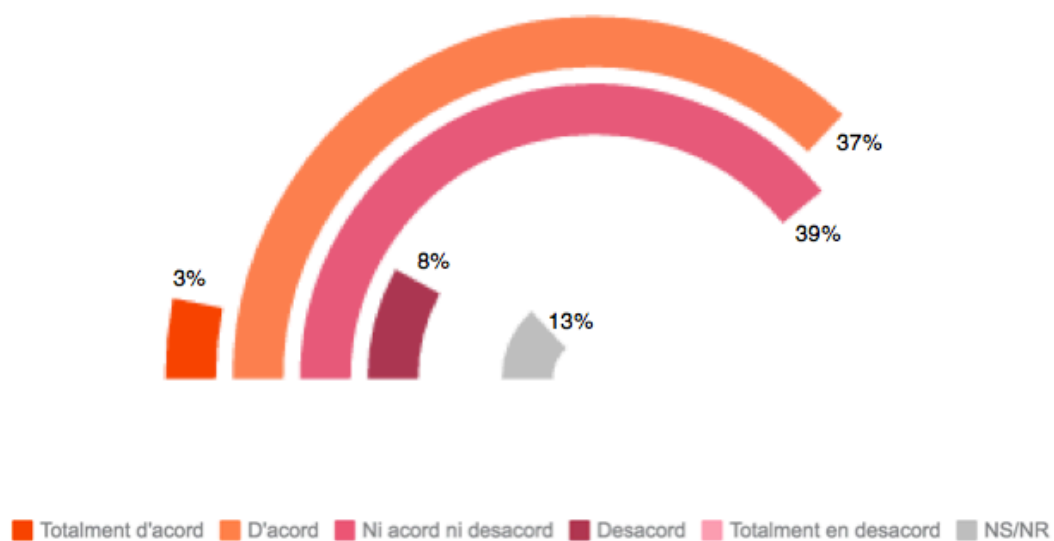
Extret de les preguntes obertes

Gràfic 36 Grau d'acord amb la següent afirmació: “La nostra entitat ha realitzat accions d'incidència política en el marc del procés d'eleccions municipals de maig de 2015”

Per últim, s'ha preguntat sobre el Pla de suport. El 40% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi considera que aquest pla ajudarà a encarar els reptes de futur amb més fermesa mentre el 13% no es posiciona ni a favor ni en contra (NS/NR). Un 39% no està ni d'acord ni en desacord amb aquesta afirmació. Només el 3% de les entitats estan totalment d'acord amb aquesta afirmació.

Gràfic 37 Grau d'acord amb la següent afirmació: “El pla de suport desenvolupat per l'Ajuntament de Barcelona ajudarà a encarar els reptes de futur amb més fermesa.”

9. Annexos

9.1. Fitxa tècnica

Tipus d'estudi

Quantitatiu

Àmbit

Districte de Sarrià-Sant Gervasi de la ciutat de Barcelona.

Univers

Organitzacions sense afany de lucre i d'iniciativa privada. També entitats i col·lectius sense forma jurídica

Dimensió de la mostra

80

Nivell d'error

Per un nivell de confiança del 95,5% i en situació de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) l'error màxim és del $\pm 7\%$

Calendari de treball de camp

De setembre a desembre de 2015

Recollida d'informació

Aplicació professional per a la recollida de respostes a través de qüestionari online amb preguntes tancades, obertes i semiobertes. També qüestionari en plantilla de documents i qüestionari breu

Tractament de les dades

Depuració de dades, càlcul i recodificació de variables

Anàlisi

Estadística descriptiva -amb remostreig per bootstrap-, estadística no paramètrica i tècniques de mostreig

Dades de referència

L'any de referència és 2014 donat que és el darrer any tancat en el moment d'iniciar el treball de camp a excepció de la pregunta d'opinió en relació amb la incidència política.

9.2. Entitats impulsores

Coordinació

El **Consell d'Associacions de Barcelona (CAB)** és la plataforma d'associacions de la ciutat. La seva missió és treballar per al desenvolupament de l'associacionisme i dels seus valors a Barcelona, tot construint un espai de participació, vertebració –territorial i sectorial- i d'interlocució d'organitzacions interessades en l'associacionisme. El CAB ha estat l'impulsor dels dos congressos d'associacionisme celebrats a la ciutat.

Impulsat conjuntament amb:

L'**Observatori del Tercer Sector (OTS)** és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, independent i sense ànim de lucre, que té per objectiu aprofundir i incrementar el coneixement d'aquest sector i treballar per a la millora del funcionament de les organitzacions no lucratives. L'OTS ha realitzat estudis de referència que han contribuït a la millora del tercer sector i a donar visibilitat social.

La **Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia** és una entitat sense afany de lucre que treballa en els àmbits de la joventut, l'educació, la participació democràtica, la ciutadania i les polítiques públiques en general. Genera coneixement des de la investigació social aplicada, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i a les entitats.

La **Fundació Pere Tarrés**, amb més de 50 anys d'existència, és una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada a la promoció de l'educació en el temps lliure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu. Amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.

L'**Obra Social "la Caixa"** té per missió contribuir al progrés de les persones i la societat amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables, ja sigui a través de programes propis, aliances estratègiques o col·laboracions, mitjançant actuacions eficients, innovadores, avaluable i susceptibles de ser transferides a altres entitats.

6.1. Fonts consultades

Corts, S.; Montaña, O.; Torra, R. (2012). *"2n Congrés d'Associacions de Barcelona. Memòria 2010-2011"*. Barcelona: Consell d'Associacions de Barcelona.

Fernández, M.; Vidal, P. (2015). *"Panoràmic de les Associacions de Barcelona 2014. Fotografia d'un compromís amb la ciutat"*. Dossier Barcelona Associacions. 2a època – núm1. Barcelona: Torre Jussana

Llei 25/2015 del 30 de juliol, del voluntariat i del foment de l'associacionisme. DOGC 6930 del 7/8/2015. Recuperat de:
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6930/1438814.pdf>

Murray, R.; Larry, J. (2005). *"Estadística"*. 3a edició. Mèxic DF: Mc Grau-Hill / Schaum

Obrador del Tercer Sector Ambiental de Catalunya (2015). *"Baròmetre del Tercer Sector Ambiental de Catalunya"*. Recuperat de:
http://www.entitatsambientals.cat/media/repository/2306151014_informebaroime tre2015tsacat.pdf

Torregrossa, M.D. (2013). *"Régimen fiscal de las entidades no lucrativas"*. Recuperat de:
http://www.ens.cat/sites/default/files/regimen_fiscal_de_las_entidades_no_lucrativas.pdf

Trullén, J. (dir). *"Enquesta 2011 Condicions de Vida i Hàbits de la Població Catalana. Resultats Sintètics Barcelona: ciutat, àrea metropolitana, regió metropolitana i província"*. Barcelona: IERMB, Àrea Metropolitana de Barcelona i Diputació de Barcelona

Vidal, P.; Fernández, M. (2013). *"Anuari 2013 del Tercer Sector Social de Catalunya. Document de síntesi"*. Barcelona: Taula d'entitats del Tercer Sector Social i Observatori del Tercer Sector

Agraïments

Gràcies a totes les entitats participants per fer possible aquesta recerca i col·laborar així en l'enfortiment del món no lucratiu. Gràcies també a les federacions implicades en el Panoràmic per donar empenta a la recollida de respostes i per les aportacions en el disseny del qüestionari.

El projecte no hauria estat possible sense el treball dedicat de tot l'equip així com del suport de les institucions i administracions públiques.

Gràcies a tots i totes!

